

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skola: ***Ekenässkolan.***

Läsåret: 2020/2021.

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan både pedagogisk och annan personal. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Skolans namn Ekenässkolan	Planen gäller Från: 2020-08-19 till 2021-08-20.
Verksamhetsformer som omfattas av planen (årskurser, fritidshem m.m.) Fritids, förskoleklass och åk 1-6.	
Ansvariga för planen Trygghetsteamet	

Lagrum

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringslagen kräver att varje skola;

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier -förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera - kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor
- Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och *kränkande behandling* kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Eleverna diskuterar trygghetsfrågor på klassrådet som sedan går vidare till Elevrådet. Elevrådet för vidare dessa tankar och idéer till trygghetsgruppen via rektorn om hur skolan kan jobba vidare med tryggheten på skolan. Trygghetsgruppen och rektor ser till att elevernas tankar och idéer kommer i beaktning.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Föräldrarnas representanter i form av skolråd har fått säga sitt och tycka till om vår plan för diskriminering och kränkande behandling.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Personal på enheten har i olika diskussionsforum arbetat med riktade frågor i utarbetandet med planen.

Kartläggning

Inför varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. Eleverna är experter på hur situationen är och medverkar alltid i kartläggningen. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför skolan räknas, om de har samband med verksamheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Alla elever på skolan har gjort en trygghetsenkät, där trivsel på skolan ligger i fokus utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Denna enkät och kompletterande elevsamtal ligger till grund för våra framtida åtgärder och fokusperioder med trivsel på skolan.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen på enheten har i olika arbetsgrupper arbetat och diskuterat riskområden utifrån de sju olika diskrimineringsgrunderna.

Hur kartläggningen har genomförts

Kartläggningen av verksamheten:

- *Enkäter*
- *klassråd*
- *organiserade samtal med barn eller elever och personal*
- *trygghetsvandringar*
- *dokumentation från fall av tjänsteanteckningar och kränkande behandling.*

Resultat av kartläggning

Personalens åsikter över områden i vår verksamhet som det finns risk för diskriminering och kränkande behandling: (platser, raster, aktivitetsdagar osv)

- *Rast-ytor, främst fotbollsplan men även dolda ställen/ytor på skolgården som grillplatsen, samt innergården vid mellanstadiehusen.*
- *Omklädningsrummen till idrotten.*
- *Förflyttningar för eleverna, ex klassrum – idrott/slöjd/matsal mm.*
- *Köbildning i matsalen.*
- *Disken vid matsalen.*
- *Korridorer i trapphusen.*
- *Konflikter från fritiden tas med till skolan.*
- *Konflikter till och från skolan.*
- *Fredagar runt klockan 13.00 när många elever slutar samtidigt.*

Elevernas åsikter om områden som är mer riskfyllda för diskriminering och kränkande behandling är nu under 2020-2021:

- *Omklädningsrum till idrotten. Där behövs duschbås i båda duschutrymmen. Eleverna önskar dessutom vuxenkraft i omklädningsrummet till idrotten.*
 - *Matsalen. Följa mat-tiderna bättre för att på så vis få en lugnare miljö i matsal.*
 - *Fortsätta det pågående arbetet med att göra rastplatsen/gården mer attraktiv för barnen. En attraktiv rastgård motverkar konflikter, diskriminering och kränkande behandling.*
- Eleverna önskar:*
- *Minst en till fotbollsplan.*

Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder

Arbetet handlar inte om att genomföra åtgärder mot problem som redan uppkommit i ett enskilt fall, utan om att förebygga att barn, elever eller studerande diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter till exempel i förskolan, skolan eller på fritidshemmet.

Diskrimineringsgrund Åtgärder ska vidtas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå.	Vad ska göras? Arbetet kan omfatta kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Pedagoger ser till att fördela ordet jämnt mellan pojkar och flickor i klassrummet. Pedagoger väljer litteratur så att huvudpersonerna varierar utifrån kön. Pedagoger är noggranna att inte värdera eller behandla elever olika på grund av att de är pojke eller flicka.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Samtal med eleverna om transfrågor och normer kring kön. Vid planering av arbete i flick- och pojkggrupper är det viktigt att vara medvetna om att det kan innebära en risk att vissa elever upplever arbetssättet som missgynnande och kränkande.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Etnisk tillhörighet	Skapa ökad förståelse för nationella minoriteter i Sverige, genom böcker, teater, musik och film. Diskutera och analysera fördomar och föreställningar som kan förekomma i media.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Religion eller annan trosuppfattning	Uppmärksamma traditioner som är knutna till olika världsreligioner. Personal som utövar en religion berättar för elever om seder och bruk som är knutna till religionen.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Funktionsnedsättning	Synliggör framgångsrika personer, t.ex. författare, forskare, politiker, idrottsmän och kvinnor, musiker, med funktionsnedsättning. Hjälpa elever att förstå och tolerera människor med funktionsnedsättning.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Sexuell läggning	Pedagoger tar upp homo- och bisexualitet integrerat i ämnen som samhällskunskap, svenska, historia, matematik och engelska. Pedagogerna behandlar homo-, bi- och heterosexuallitet på ett likvärdigt sätt inom ramen för sex- och samlevnadsundervisningen.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Ålder	Exempel på tänkbara åtgärder: Eleverna får samarbeta med elever i andra årskurser t.ex. vid temaarbeten inom arbetslagen.	VT 21	Undervisande lärare	Utvärdering av kartläggningen sker en gång per termin
Ansvarig för den löpande dokumentationen:		Rektor och trygghetsteam.		

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder				
Åtgärd nr Åtgärder för att förebygga incidenter på platser eller i situationer som framkommit i kartläggningen.	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
1. Omklädningsrum till idrotten.	- Installera duschbås/väggar i duschutrymmen. - Kartläggning av tider utifrån behov för personal att finnas i omklädningsrum. Fördela personal efter behov.	Ht 2019 Ht 2020	Rektor har beställt. Gemensam personal	2101 har inga duschbås installerats. Rektor tar kontakt med förvaltningen i frågan. Ny uppföljning 20210820.
2. Rastplatsen / gården.	- Fortsätta göra rastplatsen mer attraktiv för eleverna. - Synliggöra och medvetengöra för rastvakter vilka "dolda ytor" som finns för eleverna som känns oroliga och otrygga.	2020/2021	Rektor och vaktmästare.	20210820.
3. Kö-bildning och oroligt i matsalen.	-Följa matsalstiderna bättre.	Omgående.	Gemensam personal.	Kontinuerligt
4. Innebandyrinken	-Asfaltera igen hålen på innerplan.	2020/2021	Rektor	2011, genomfört
5. Oroligheter kring fredagens slut-tid, runt 13.00 då många elever slutar och samlas på skolgården.	-Mer vuxenkraft på gården vid denna tidpunkt. Skolvärd finns vid grinden aktuell tid.	Omgående.	Skolvärd	Genomfört.
6. Trapphusets korridorer.	-Markera vart i marken du ska gå.	2020/2021.	Vaktmästare.	20210820.
7.				
8.				

Rutiner för akuta situationer

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av elever eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från skolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

På vår skola ska all personal vara observant och uppmärksamma situationer där det finns misstanke om kränkande behandling eller trakasserier.

Vi på skolan arbetar efter:

- *Gemensam värdegrund, som ska genomsyra hela skolverksamheten.*
- *Rutiner och tydlig arbetsgång vid diskriminering och kränkande behandling.*
- *Skolvärd på 100% är anställd.*
- *Klassråd i varje klass med en stående trygghetspunkt som diskuteras och sedan följs upp av trygghetsteamet.*
- *All skolans personal gör tjänsteanteckningar vid incidenter, detta följs upp kontinuerligt veckovis av trygghetsteamet.*
- *Permanent rastvakts personal som skapar trygghet för barnen och som följer upp de mest prioriterade fysiska områden på skolgård som tidigare enkäter och utvärderingsmaterial om kränkningar och diskriminering förekommit.*
- *EHM-möten för förebyggande och hälsofrämjande insatser från elevhälsan.*

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling, samt rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasserar eller kränks av andra elever.

Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor. Anmälan till rektor ska göras skyndsamt, helst samma dag via medarbetarnätet. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt i digitalt system (PRORENATA).

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningskyldigheten även om elev som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsnedsättning inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

Skolans rutiner vid trakasserier och kränkande behandling är tydlig och överskådlig på ett a4 papper med en händelse-kedja, där kan man se att vi arbetar med anmälan till rektor, rektor delegerar arbetet till trygghetsteamet, samt anmäler till huvudman. Trygghetsteamet tar vid snabbt och agerar efter vår handlingsplan som innefattar:

- *Samtal med involverade elever.*
- *Samtal med vårdnadshavare.*
- *Plan för åtgärder upprättas med elev/-er och klass-team kring varje fall. Det utifrån skolans åtgärdstrappa.*
- *Täta uppföljningar och utvärderingar.*

Utredningsgång: Se bilaga.

Tänkbara åtgärder är att:

- o Ha återkommande samtal med barn, elever och eventuella vårdnadshavare.
- o Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
- o Göra insatser med hjälp av elevhälsa (ex. kurator, psykolog).
- o Arbeta förebyggande med elevgrupper (ex representanter från trygghetsgruppen)

Efter 1-2 veckor hålls ett uppföljningssamtal med eleven och andra inblandade. Känner eleven att hon/han fått upprättelse? Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in. De följer skolans åtgärdstrappa.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningsgången kring eleven är samma som ovan. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschefen. Utredningsgången ovan, ska vara grund för utredningen kring personalen.

Rutiner- uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

När en åtgärd sätts in måste skolan följa upp och utvärdera åtgärden. Har den avsedda effekten uppnåtts? Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att trakasserier ska upphöra. För att säkerställa att trakasserier eller kränkande behandling inte upprepas finns rutiner för att följa upp och utvärdera åtgärderna.

Direkt när trakasserier eller kränkningen blir känd så börjar en ständigt, kontinuerlig koll, mer eller mindre dagligen, hur saker och ting är mellan eleverna. Sedan efter 1-2 veckor följer

ett uppföljningssamtal med efterföljande dokumentation för att se att trakasserierna och kränkningarna slutat. Så här avslutas förhoppningsvis ärendet. Men om ärendet mot förmodan inte skulle ha slutat, så följs ärendet efter skolan åtgärdstrappa vad det gäller nästa steg och konsekvenser.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling. Dokumentationen sker i det digitala elevsystemet PRORENATA.

Vid kränkning upprättas en anmälan av kränkande behandling till rektor och huvudman, samt hamnar hos trygghetsrådet. Trygghetsrådet upprättar tillsammans med klassteamet en plan för åtgärder och utvärderas med ett uppföljningssamtal, där hela processen dokumenteras.

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten och hos barn, elever och vårdnadshavare.

Förankring hos elever

Trygghetsteamet startar varje läsår med att gå runt till alla klassrum och inför alla elevgrupper presentera sig och deras jobb med de handlingsplaner och aktuella planer som gäller för skolan.

Förankring hos vårdnadshavare

Föräldrarnas forum, skolråd, där representanter från olika klasser har fått insyn och planen presenterad.

Förankring hos skolans personal

All personal har fått kännedom om Ekenässkolans plan för diskriminering och kränkande behandling 2020/2021. Dokumentet läggs på TEAMS, vilket är skolans forum för information, det för att aktualisera planen och lättillgängligheten till den.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i planen för nästa år.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Planerade åtgärder som genomförts 2019/2020:

- Rampen på skolgården har tagits bort pga. olycksrisk och plats för innebandyplan med sarg.
- Rast-schema för klasserna med delade raster för att få ett större individfokus ur ett rörelse- och trygghetsperspektiv, samt även ett fotbollsschema.
- Fungerande rastvårdsaktiviteter som fritidspersonalen ansvarar för samt genomför.
- Utökat med bänkplatser i omklädningsrummen.
- Extra matsalsplatser i separat rum för att minska alltför många elever på ett och samma ställe och istället ge en lugnare matsituation och på så vis minska konflikter.
- Låsta dörrar i alla byggnader. Underlättar inlåsning vid akuta situationer.
- Rastplatsen har gjorts mer attraktiv för eleverna.

Planerade åtgärder som ännu inte genomförts:

- Installera duschbås/väggar i duschutrymme.
- Vuxenstöd i omklädningsrummen vid behov.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Trygghetsteamet äger uppgiften med hjälp och stöd av de olika arbetslagen i olika frågor.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Trygghetsteamet	Årets plan ska utvärderas senast 2021-08-20
-----------------	--

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

Elever och vårdnadshavare kan alltid prata med all personal på skolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor Daniel Rask: 0141-225637
Skolsköterska, Christina Örneståhl: 0141-225568
Kurator Hanna Tell Wisell: 0141-225628